

OŚWIADCZENIE IZBY ZBOŻOWO-PASZOWEJ
w sprawie zakazu przywozu z Ukrainy produktów rolnych
i zapowiedzi powszechnego skupu zboża

Izba Zbożowo-Paszowa wskazuje na duże trudności występujące w handlu zbożem pomimo zmagazynowanych w kraju jego znacznych nadwyżek. Z uwagi na zmieniające się w szybkim tempie ramy prawne, w których funkcjonują producenci rolni oraz sytuację na rynku światowym podaź zbóż na rynku krajowym uległa w ostatnich tygodniach drastycznej redukcji, co ogranicza możliwości eksportu zboża. Biorąc powyższe pod uwagę ważnym jest ustabilizowanie sytuacji w celu jak najszybszego usunięcia istniejących nadwyżek ziarna z rynku krajowego. Do nowych zbiorów w Polsce pozostało ok. 90 dni. Po upływie, których powinno pojawić się ponad 30 mln ton nowych dostaw. Każde opóźnienie w eksporcie jeszcze bardziej skomplikuje i tak już trudną sytuację w polskim rolnictwie.

Polska jest znaczącym producentem i eksporterem towarów rolno-spożywczych lokującym ich nadwyżki głównie na rynku Unii Europejskiej. Z tego względu ważnym jest dbałość o jego sprawne funkcjonowanie. Tryb i zakres wdrażanych uregulowań powinien wzmacniać naszą pozycję w Unii Europejskiej i na rynkach światowych jako wiarygodnego dostawcę wysokiej jakości produktów rolno-spożywczych.

Wskazujemy, że opublikowane 15 kwietnia 2023 r. rozporządzenie Ministra Rozwoju i Technologii w sprawie zakazu przywozu z Ukrainy produktów rolnych doprowadzi do większej destabilizacji w polskim rolnictwie. Do problemów związanych z sytuacją na rynku zbóż nakładamy problemy handlowe i wizerunkowe.

Podmioty zrzeszone w Izbie wyrażają przekonanie, że Polska powinna być krajem tranzytowym, solidaryzując się z Ukrainą, zgodnie z pierwotną deklaracją rządu. Należy to zobowiązanie kontynuować, dbając o to, by możliwy był tranzyt zbóż na rynki trzecie. Koordynacji jednak wymagają działania polskiego rządu w tym zakresie - w szczególności w kontaktach z przedstawicielami rządu Ukrainy, przedstawicielami Unii Europejskiej i podmiotami z szeroko rozumianej branży rolno - spożywczej.

Zapowiedź wprowadzenia mechanizmu powszechnego skupu zboża w trybie interwencji nie rozwiąże problemu z nadwyżką zbóż na krajowym rynku rolnym. Izba Zbożowo-Paszowa konsekwentnie podtrzymuje adresowane od roku rekomendacje pilnego wdrożenia zmian o charakterze administracyjnym, infrastrukturalnym i dyplomatycznym, które zwiększą przepustowość infrastruktury i usprawnią eksport. To dziś jedyny kierunek do stabilizacji sytuacji na krajowym rynku.

W imieniu eksporterów i producentów uprzejmie prosimy o opublikowanie szczegółów dotacji do kwoty 1400 zł, tak aby producenci i eksporterzy mogli planować dostawy towaru celem wywozu zboża z kraju. W obecnej sytuacji otrzymujemy już sygnały z rynków światowych i od eksporterów, że nie składa się ofert na eksport polskiego zboża ze względu na niepewność co do cen ani dostaw.

Z kolei firmy paszowe zrzeszone w Izbie wskazują, że dla producentów pasz krytyczne znaczenie ma wstrzymanie dostaw np. w zakresie śruty słonecznikowej, która przed rosyjską agresją była importowana do Polski w ponad 90% z Ukrainy i Rosji i której w Polsce nie ma w wystarczającej ilości. Rynek paszowy jest istotny, ponieważ każde działanie z nim związane ma wpływ nie tylko na przedsiębiorców, młynarzy, producentów rolnych, podmioty handlujące, ale też na miliony konsumentów. Z danych Instytutu Ekonomiki Rolnictwa i Gospodarki Żywnościowej wynika, iż w 2020 roku z Ukrainy sprowadziliśmy 372,3 tys. ton śruty słonecznikowej, a z Rosji 10,7 tys. ton, podczas gdy import ogółem kształtował się na poziomie 403 tys. ton. W roku 2021 wolumen importu był mniejszy, natomiast udział procentowy w rynku na podobnym poziomie. Jest to problem, gdyż możliwości zmiany kierunków zakupu śruty słonecznikowej na innych rynkach są ograniczone.

IZBA ZBOŻOWO-PASZOWA